

हिमसंस्कृतवार्ता:

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

पञ्चाङ्गम्

अद्य कालयुक्तः वि.सं. २०८१,
कलियुगाब्धः ५१२५ हेमन्तऋतुः
सूर्यदक्षिणायनम् मार्गशीर्षशुक्लद्वादशी तिथिः
मार्गशीर्ष २७ प्रविष्टाशः मङ्गलमयः भवेत्

पृष्ठ-4 वर्ष-4 अङ्क-42

1

दिसम्बर 12, 2024

Website- www.himsanskritam.com

Email-himsanskrit@gmail.com

2 सुखसुखसर्वकारस्य वर्षद्वयस्य कार्यकालस्य पूर्णतायां बिलासपुरे आयोजिते कार्यक्रमः

3 गीताजयन्ती- उपलक्ष्ये गीताज्ञानयज्ञः इति नाम्ना साप्ताहिकस्य कार्यक्रमस्य शुभारम्भः

4 किमर्थं चीनदेशेन द्रवातोः सिकातोः च अमेरिकां प्रति नियतिं प्रतिबन्धः कृतः इति

सुभाषितम्

सत्यं ब्रूयात् प्रियं ब्रूयात्,
न ब्रूयात् सत्यमप्रियम्।
प्रियं च नानुतं ब्रूयात्
एष धर्मः सनातनः ॥

हिन्धर्थः- सत्य बोलें, प्रिय बोलें
पर अप्रिय सत्य न बोलें और
प्रिय असत्य न बोलें, यह
सनातन धर्म है।

प्रतिदिनं नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रे प्राप्स्यथ
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest himsanskritvartah Daily
Sanskrit Newspaper every day, write
Hello on 7876636263 Whatsapp number

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

२०३५ तमवर्षपर्यन्तं
स्वकीयं 'भारत-
अन्तरिक्षस्थानकं' भविष्यति
- विज्ञान-प्रौद्योगिक्याः
राज्यमन्त्री डॉ. जितेन्द्रसिंहः

हिमसंस्कृतवार्ताः।

विज्ञानप्रौद्योगिक्याः राज्यमन्त्री डॉ.
जितेन्द्रसिंहः अवदत् यत् २०३५ तमे
वर्षे भारतस्य स्वकीयं
अन्तरिक्षस्थानकं 'भारत-
अन्तरिक्षस्थानकं' भविष्यति, २०४०
तमे वर्षे चन्द्रे एकः भारतीयः
अवतरति। नवीदिल्लीनगरे
'सर्वविज्ञानमन्त्रालयानाम् उपलब्धयः'
इति विषये पत्रकारसम्मेलनं
सम्बोधयन् डॉ. अवदत् यत् भारतात्
एतावता ४३२ विदेशीयाः उपग्रहाः
प्रक्षेपिताः, येषु प्रायः १० प्रतिशतं
विगतदशवर्षेषु प्रक्षेपणं कृतम् अस्ति।
विज्ञानं प्रति बहुविषयकदृष्टिकोणस्य
सर्वकारस्य दृष्टिः विषये अपि मन्त्री
उक्तवान्। सः अवदत् यत् भारतेन
जैवप्रौद्योगिक्याः, जैव-
अर्थव्यवस्थायाः, भू-
स्थानिककार्यक्रमेषु, रक्षायां, कृषिक्षेत्रे
च विविधक्षमतासु विज्ञानस्य
अनुप्रयोगेन प्रगतिः कृता अस्ति।

संजयमल्होत्रा इत्यनेन भारतीयरिजर्वबैंकस्य कार्यभारं स्वीकृतम्

मुम्बई। भारतीयप्रशासनिकसेवायाः १९९०
क्रमानुसृत्य राजस्थानकेडरपदाधिकारी
संजयमल्होत्रा भारतीयरिजर्वबैंकस्य २६ तमः
गवर्नर इति रूपेण कार्यभारं स्वीकृतवान्।
शक्तिकान्तदासस्य स्थाने संजय
मल्होत्रा नियुक्तः अस्ति। शक्तिकान्तदासः
सेवायां विस्तारं न प्राप्तवान्। वित्तमन्त्रालये
राजस्वविभागस्य सचिवः आसीत्
श्रीमल्होत्रायाः कार्यकालः त्रीणि वर्षाणि
अस्ति। तस्य नियुक्तिः प्रभारग्रहणेन सह प्रभावी
अभवत्।

राज्यसभायाः अध्यक्षस्य विरुद्धं विपक्षस्य अविश्वासप्रस्तावः

हिमसंस्कृतवार्ताः। राज्यसभायाः
अध्यक्षस्य जगदीपधनखडस्य विरुद्धम्
अविश्वासप्रस्तावः प्रस्तोषितः
वर्तते। काङ्ग्रेसस्य नेतृत्वे टीएमसी,
एसपी, उद्भवठाकरे इत्यस्य शिवसेना
इत्यादयः अनेके दलाः तस्य समर्थनं
कृतवन्तः। तस्य प्रस्तावः मंगलवासरे
राज्यसभायाः महासचिवाय दत्तः। ततः
बुधवासरे संसदस्य आरम्भमन्त्रेण
विपक्षः एतत् प्रस्तावम् आनेतुं आग्रहं
कृतवान्, परन्तु कोलाहलस्य कारणात्
कार्यप्रक्रियां प्रवर्तयितुं न शक्तवती।
अविश्वासप्रस्तावस्य आनयनस्य विषये
यदा प्रश्नः उत्थापितः तदा काङ्ग्रेसस्य
अध्यक्षः मल्लिकार्जुनखर्गे अध्यक्षस्य
धनखडस्य विरुद्धं आरोपानाम् एकं
श्रृङ्खलां कृतवान्। सः अवदत् यत्
अध्यक्षः विद्यालयस्य मुख्याध्यापकवत्
व्यवहारं करोति, सदनस्य
कार्यप्रक्रियायाम् अपि बाधाः सृजति।

खर्गे उक्तवान् यत् अध्यक्षः विपक्षस्य
पुरतः मुख्याध्यापकवत् व्यवहारं
करोति, तान् विद्यालयं च ददाति। यदि
विपक्षस्य नेता पञ्चनिमेषान् यावत्
वदति तर्हि ततः परं १० निमेषान् यावत्
सः स्वयमेव प्रवचनं करोति। अहं
वक्तुमिच्छामि यत् राज्यसभायां ये
केऽपि महत्त्वपूर्णाः विषयाः उत्थापिताः
सन्ति, अध्यक्षः तान् चर्चां कर्तुं न
अनुमन्यते। विपक्षनेतृणां विषये प्रश्नाः
उत्पद्यन्ते। तेषां निष्ठा सत्ताधारी दलस्य
तस्य नेतारं च प्रति भवति। सः अग्रे
पदोन्नतिं कर्तुं सर्वकारस्य प्रवक्त्ररूपेण
कार्यं कुर्वन् अस्ति। अध्यक्षः एव
राज्यसभायां सर्वाधिकं कोलाहलं
जनयति। सदने यदि किमपि बाधकं
भवति तर्हि तस्य बृहत्तमं कारणं
अस्माकं अध्यक्षः एव। सः अवदत् यत्
जगदीपधनखरः अन्येभ्यः पाठं
पाठयति, परन्तु संसदः पुनः पुनः बाधाः
सृजति इति स्थगितम् अस्ति। अध्यक्षः
सत्ताधारिणः च दलाः सर्वदा एतादृशान्
प्रयत्नाः कुर्वन्ति। प्रायः विपक्षः
आसनात् रक्षणं याचते। सः विपक्षस्य
रक्षकः अस्ति, परन्तु यदि सः स्वयमेव
धनखडस्य प्रधानमन्त्रिणः च मुक्ततया
प्रशंसति तर्हि विपक्षस्य वचनं को
श्रोष्यति। उल्लेखनीयं यत् एषः प्रस्तावः
७० विपक्षस्य सांसदानां समर्थनेन
प्रस्तुतः अस्ति।

कृत्रिमबुद्धेः (AI) उपयोगेन सामाजिकमाध्यमेषु मिथ्यावार्ताणां समस्यां निबद्धुम् देशे अष्टतकनीकीसाधनानाम् विकासः प्रचलति- सूचनाप्रसारणमन्त्री अश्विनीवैष्णवः

नई दिल्ली। कृत्रिमबुद्धेः (AI) उपयोगेन
सामाजिकमाध्यमेषु मिथ्यावार्ताणां ,
मिथ्याकथनानां च समस्यां निबद्धुम् देशे
अष्टतकनीकीसाधनानाम् विकासः क्रियते
ये एआइ-उपयोगस्य अन्वेषणं कर्तुं
समर्थाः भविष्यन्ति इति सर्वकारेण
उक्तम्। रेलवे, इलेक्ट्रॉनिक्स, सूचना
प्रौद्योगिकी, सूचनाप्रसारणमन्त्री
अश्विनीवैष्णवः लोकसभायां एआइ विषये
प्रश्नानाम् उत्तरं उक्तवान् यत् एआइ
इत्यस्य उपयोगात् समाजे अनेकाः
प्रकाराः आह्वानाः सन्ति। मिथ्यावार्ताः,
मिथ्याकथाः इत्यादीनां आह्वानानां
निवारणाय अधिनियमरूपरेखां निर्मातुं
बहुषु मञ्चेषु विचारविमर्शः क्रियते।
वास्तविकं वार्ताजालं भवतु इति अपि
चिन्तितम् अस्ति। यावत् तस्य

नियामकव्यवस्थायाः निर्माणस्य विषयः
अस्ति तावत् सर्वसम्मत्या एव कर्तव्यम्।
अश्विनी वैष्णवः अवदत् यत् आगामिषु
दिनेषु कृषि, वित्तीयसेवा, आपूर्तिश्रृङ्खला,
रसद, मनोरञ्जन, मीडिया इत्यादिषु एआइ
इत्यस्य उपयोगः वर्धमानः अस्ति।
एतादृशी परिस्थितौ एआइ-द्वारा
उपस्थापितानाम् आह्वानानां ज्ञानं कृत्वा
तेषां निवारणाय अष्टसु परियोजनासु कार्यं
प्रचलति, येषु भारतीयप्रौद्योगिकीसंस्था
(IIT) रायपुरः, IIT मुम्बई इत्यादयः
सन्ति। एताः परियोजनाः साधनानि,
तकनीकीं च विकसितुं भवन्ति। सः
अवदत् यत् एआइ-उपयोगाय
वैश्विकरूपरेखां निर्मातुं संयुक्तराष्ट्रसङ्घे
प्रचलिते कार्ये भारतस्य विचाराणां बहु
महत्त्वं दीयते।

आत्मघातीबम्बविस्फोटे तालिबान्सर्वकारस्य शरणार्थीकार्यमन्त्री खलीलरहमानहक्कानीसहिताः अनेके जनाः मृताः

काबुल। अफगानिस्तानराजधानीकाबुलनगरे
बुधवासरे आत्मघातीबम्बविस्फोटे
तालिबान्सर्वकारस्य शरणार्थीकार्यमन्त्री
खलीलरहमानहक्कानीसहिताः अनेके जनाः
मृताः। एएम्यू टीवी इत्यस्य अनुसारं
हक्कानीमहोदयस्य अतिरिक्तं तस्य त्रयः
अंगरक्षकाः अपि मन्त्रालयसङ्कुलस्य अन्ते
विस्फोटे मृताः। तत्क्षणं कोऽपि विस्फोटस्य
उत्तरदायित्वं न स्वीकृतवान् तथा च तालिबान्-
सङ्घः अद्यापि एतस्य विषये किमपि वक्तव्यं न
दत्तवान्।
वार्तावाहिन्यानुसारं मन्त्रालयस्य अन्तः एव
विस्फोटः जातः, तत्र शरणार्थी-कार्याणां मन्त्री
खलील-हक्कानी इत्यस्य मृत्युः अभवत्।
वर्षत्रयपूर्वं अफगानिस्तानदेशे तालिबान्-सङ्घस्य
सत्तां ग्रहणानन्तरं बम्ब-विस्फोटेषु मृतानां शीर्ष-
अधिकारिणां मध्ये हक्कानी-महोदयः अन्यतमः
आसीत्। तालिबान् आन्तरिकमन्त्री सिराजुद्दीन
हक्कानी इत्यस्य मातुलः हक्कानीमहोदयः २०२१
तमस्य वर्षस्य आरम्भमासे समूहस्य सत्तां
प्रत्यागत्य शरणार्थीनां कार्यवाहकमन्त्री नियुक्तः।

प्रतिभासिंह भाषणस्य मध्ये वारिता, क्रोधेन उक्तवती- अहं जानामि कियत् वक्तव्यम् अस्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: - बिलासपुरम्।

भाजपादलस्य राष्ट्रीयध्यक्षस्य जेपी नड्डा इत्यस्य गृहमण्डले बिलासपुरे काङ्ग्रेससर्वकारस्य वर्षद्वयस्य उत्सवस्य कार्यक्रमः आसीत्। तस्मिन् एव काले सर्वे काङ्ग्रेसनेतारः एकैकं भाषणं दत्त्वा सर्वकारस्य उपलब्धीनां प्रशंसाम् कुर्वन्ति स्म। इत्थं यदा काङ्ग्रेसस्य प्रदेशध्यक्षा प्रतिभासिंहमहोदयायाः क्रमः आसीत् तदा सा स्वभाषणस्य मध्ये एव भाषणस्य समाप्तिम् आहूता आसीत्। समीपे स्थितः पूर्वविधायकः बम्बरठाकुरः तस्याः भाषणस्य समाप्तिम् आहूतमात्रेण प्रतिभासिंहः क्रुद्धा अभवत्।

प्रतिभासिंहः अवदत्- "अहं केवलं तत् समाप्तं करोमि... यदि भवान् अधिकं वक्तुं न इच्छति तर्हि अहं दीर्घकालं यावत् न वदिष्यामि।" संस्थायाः कार्यकारणात् एव अस्माकं सर्वकारस्य निर्माणं जातम्। अत एव अहं सर्वकाराय धन्यवादं दातुम्

इच्छामि। प्रतिभासिंहः प्रायः १० मिनटं यावत् भाषणं दत्तवती, गमनसमये प्रतिभासिंहः पूर्वविधायकं बम्बरठाकुरं प्रति अवदत् यत् तेन एतादृशं न वक्तव्यम् आसीत्। अहं जानामि यत् मया कियत् वक्तव्यम् अस्ति।

केन्द्रेण आपदि हिमाचलस्य साहाय्यं न कृतम्- प्रतिभासिंह

काङ्ग्रेसप्रदेशध्यक्षा प्रतिभासिंह दलस्य महासचिवस्य राजीवशुक्लस्य प्रति आभारं प्रकट्य सुखदुःखयोः प्रत्येकहोरायां हिमाचलस्य समर्थनं करोति इति अवदत्। शुक्लः राज्ये काङ्ग्रेसस्य सुदृढीकरणाय कार्यं कृतवान् अस्ति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः इत्यस्य योजनानां प्रशंसाम् अकरोत्। निर्धनानाम् अनाथबालानां च कृते मुख्यमन्त्रिणा उत्तमं कार्यं कृतम् इति उक्तवती। भाजपां लक्ष्यं कृत्वा सा अवदत् यत् केन्द्रसर्वकारेण आपद्विवारणाय हिमाचलस्य किमपि साहाय्यं न दत्तम्। सा अवदत् यत् यदा सा सांसदा आसीत् तदा सा भाजपा-सांसदान् प्रधानमन्त्रिणा सह साहाय्यार्थं वार्तालापं कर्तुं आग्रहं कृतवती, परन्तु कोऽपि ध्यानं न दत्तवान्। प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी हिमाचलं द्वितीयं गृहं आहूतवान् आसीत्, परन्तु राज्ये किमपि आश्रयं न प्राप्तम्। प्रतिभासिंह हिमाचलस्य प्रथमस्य मुख्यमन्त्री डॉ. यशवन्तसिंहपरमारस्य पूर्वमुख्यमन्त्री वीरभद्रसिंहस्य च योगदानस्य स्मरणं कृतवती। उक्तवती यत् अधुना वर्तमानः मुख्यमन्त्री, उपमुख्यमन्त्री, मन्त्रिणः च उत्तमं कार्यं कुर्वन्ति।

गुरुवासरे भविष्यति हिमाचलमन्त्रिमण्डलस्य गोष्ठी

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशमन्त्रिमण्डलस्य गोष्ठी गुरुवासरे प्रातः ११ वादने राज्यसचिवालये भविष्यति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः गोष्ठायाः अध्यक्षतां करिष्यति। मुख्यमन्त्रिणः अध्यक्षतायाम् आयोज्ये अस्मिन् सत्रे सर्वकारः अनेकान् महत्त्वपूर्णनिर्णयान् करिष्यति। सभायां भूमिसीलविधाने संशोधनस्य अनुमोदनस्य अतिरिक्तं शिशिरसत्रस्य सज्जतायाः विषये परामर्शस्य अतिरिक्तं विभिन्नविभागेषु रिक्तस्थानानां पूरणविषये अपि निर्णयः ग्रहीतुं शक्यन्ते।

नेरचौके अनिलकोष-अग्नि-कारणात् सप्त जनाः दग्धाः, चतुर्णां स्थितिः गम्भीरा

हिमसंस्कृतवार्ता: - लखीकाशी मण्डी। मण्डी- मण्डलस्य नेरचौकस्य श्रीलालबहादुरशास्त्री- चिकित्सा-महाविद्यालय- चिकित्सालयस्य समीपस्थे क्षेत्रे चाक दा गोहरग्रामस्य भोजनापणे अग्निप्रकोपे अनिलकोषस्य आकस्मिकसावक्य कारणेन सप्तजनाः अत्यन्तरूपेण दग्धाः। आकस्मिकम् अग्निः क्षेत्रे आतङ्कं जनयति स्म। अग्नौ दग्धाः सप्त जनाः तत्क्षणमेव समीपस्थं चिकित्सामहाविद्यालयं चिकित्सालयं च नीताः। यत्र तेषां चिकित्सां क्रियते। सूचनानुसारम् अपराह्णे प्रायः एकवादने नेरचौकस्य चाक दा गोहरे मण्ड्यालीधामनिर्मातृणां राकेशकुमारस्य भोजनालये वाणिज्यिकानिलकोषे आकस्मिकं सावक्यं जातम्। भोजनालये कार्यं कुर्वन्तः त्रयः कर्मकराः, भोजनालये भोजनं कर्तुम् आगतौ द्वौ जनौ समीपस्थस्य आपणस्य बहिः सूर्यस्नानं कुर्वन्तौ द्वौ जनौ अपि अग्निना दग्धौ। सर्वे घातिताः श्रीलालबहादुरशास्त्री-चिकित्सामहाविद्यालयं एवं चिकित्सालयं च चिकित्सायै नीताः।

सूचना प्राप्तमात्रेण व्यापारमण्डलस्य अध्यक्षेन अमृतपालसिंहेन सह स्थानीयप्रशासनम् अपि कार्यं आगत्य तस्थानं प्राप्तवान्, यत्र सः भोजनालयस्य क्षतिं मूल्याङ्कितवान्। व्यापारमण्डलस्य अध्यक्षः अमृतपालसिंहः काका ढाबासञ्चालकाय राकेशकुमाराय तत्काल-आश्रुपेण ५००० रुप्यकाणि प्रदत्तानि, प्रभावितजनानां सहकार्यं कर्तुं प्रशासनं प्रार्थितवान्।

हिमाचलस्य जलशक्ति विभागस्य १,३९३ निविदानाम् अभिलेखं सतर्कताविभागेन स्वाधिकृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ पद्मनाभः। सतर्कताविभागेन १,३९३ निविदानाम् अभिलेखं स्वाधिकृत्य परीक्षणं प्रारब्धम्। संदिग्ध-निविदानां प्रतीत्यर्थं सम्बद्ध-अभिलेखः अपेक्ष्यते। शासनात् अनुसन्धानाय अनुमतिं प्राप्य सतर्कताविभागः तत्र प्रवृत्तः। जलशक्ति विभागस्य बग्गी कार्यालये भ्रष्टाचारस्य आरोपेषु राज्य-सतर्कता तथा भ्रष्टाचार-निरोधक-ब्यूरो (विजिलेंस) प्रवृत्तः। सतर्कताविभागेन १,३९३ निविदानां अभिलेखः स्वीकृतः, तेषां विश्लेषणं प्रारब्धम्। संदिग्ध-निविदानाम् अन्वेषणं कृत्वा सम्बद्ध-अभिलेखः प्रत्यार्पणं भविष्यति। निविदानाम् अनुशासनं, व्ययः, निविदा- कस्याः प्राप्य इत्यादि सूचनाः अधुना संगृहीता। यदि किमपि संदिग्धं दृष्टं, तदा तस्य

सम्बन्धिनः सर्वाः सूचनाः संगृह्य विस्तृतं परीक्षणं भविष्यति। सुन्दरनगरक्षेत्रस्य एकः संविदाकारः (ठेकेदारः) विजिलेंस विभागं प्रति जलशक्ति-विभागस्य बग्गी कार्यालये भ्रष्टाचारं सम्बन्धि-उपालम्भं कृतवान्। तत्र विभागीय-अधिकारिणः निविदा-आबंटनं अनियमिततां कृत्वा प्रियजनानाम् लाभं प्रापयितवन्तः इति आरोपः। वित्तीयवर्षे निविदाप्रक्रिया, बजट-आबंटनं प्रति अपि प्रश्नाः उत्तिष्ठन्ति स्म। सतर्कतादलेन कार्यालये औचकगमनं कृत्वा अन्वेषणं कृतम्। अन्वेषणस्य अनन्तरम् अधिशाषी अभियन्तुः स्थानान्तरणम् अभवत्। अनियमिततायाः सत्यं प्रकट्य भविष्ये आवश्यकः उपायः करणीयः।

सुखसुसर्वकारस्य वर्षद्वयस्य कार्यकालस्य पूर्णतायां बिलासपुरे आयोजिते कार्यक्रमे आरब्धा राजीवगांधीस्वरोजगार- स्टार्टअप-योजना

हिमसंस्कृतवार्ता: - बिलासपुरम्।

बिलासपुरस्य लुहणु-हॉकी-क्रीडाङ्गणे वर्षद्वयस्य शासनस्य समाप्ति-समारोहे समर्थकानां विशालः समूहः समागतः। आयोजनस्थले न्यूनम् अभवत्। त्वरितरूपेण समीपस्थे कबड्डी-भूमौ एलईडी-इत्यस्य पुरतः जनानां कृते आसन्दाः व्यवस्थापिताः आसन्। कटुशीते प्रातः ८:०० वादनात् समर्थकाः आगन्तुं आरब्धवन्तः। यातायातयोजनानुसारं शिमलातः, सोलनतः, ऊनातः नौगाँ मारुण आगच्छद्भिः बसयानैः सदरपुरलिसस्थानकस्य समीपे जनाः अवतारिताः। आयोजनस्थले प्राणुं जनाः प्रायः एककिलोमीटरं यावत् पदातिः गच्छन्ति स्म। हमीरपुरतः, मण्डीतः आगतानि बसयानानि प्रत्यक्षतया लुहणु समारोहस्य स्थलं प्राप्तवन्तः। समर्थकाः ढोलकं ढोलकं च गृहीत्वा आयोजनस्थलं प्राप्तवन्तः। किन्नौरतः, लहौल-स्पीतिवतः, कुल्लूतः अनेके जनाः पारम्परिकवेषधारिणः दृश्यन्ते स्म। प्रातः ८:३० वादनात्

आरभ्य आयोजनस्थले निर्मितेषु षट् प्रवेशस्थानेषु जनानां पङ्क्तयः निर्मितुं आरब्धाः। स्त्रीपुरुषाणां च पृथक्-पृथक् प्रवेशद्वाराणि आसन्।

निरीक्षणं कृत्वा एव अन्तः गन्तुं अनुमतिः आसीत्। मध्याह्णे १२:०० वादने आयोजनस्थले हॉकी-क्रीडाङ्गणं

समर्थकैः पूर्णतया पूरितम् आसीत्। कबड्डी-भूमौ स्थापितानां एलईडी-इत्यस्य पुरतः जनाः समागन्तुं आरब्धवन्तः। तत्र आसन्दान् आनेतुं प्रशासनेन त्वरितम् अभवत्। यथा- यथा आसन्दाः व्यवस्थापिताः आसन् तथा-तथा जनाः उपवेशु आरब्धवन्तः। उद्यानमन्त्री जगतसिंहेनगी अपि कबड्डीप्राङ्गणे प्राप्तवान्। सः एसडीएम सदरं आसन्दस्थापनं कर्तुं पृष्ठवान्। कतिपयेषु निमेषेषु एव कबड्डी-क्षेत्रम् अपि समर्थकैः पूर्णतया पूरितम् अभवत्। एतस्य अनन्तरम् अपि शेषाः जनाः उत्थाय कार्यक्रमं द्रष्टुम् आरब्धवन्तः। अपराह्णे १:०० वादनपर्यन्तं समर्थकानां बसयानानि आगच्छन्ति स्म। अपराह्णे १२:४० वादने मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः राजीवशुक्ला च समारोहस्थलस्य उपस्थितानां जनानां अभिवादनं स्वीकृतवन्तौ। अपराह्णे ३:३० वादने कार्यक्रमस्य समापनम् अभवत्।

गीताजयन्ती- उपलक्ष्ये गीताज्ञानयज्ञः इति नाम्ना साप्ताहिकस्य कार्यक्रमस्य शुभारम्भः

हिमसंस्कृतवार्ता:- पटियाला
संस्कृतभारती पञ्जाबप्रान्तपक्षतः पटियालानगरे अर्बन् एस्टेट फेज-1 मध्ये स्थिते शिवमन्दिरे, मन्दिरस्य समित्याः सहयोगेन गीताजयन्ती- उपलक्ष्ये गीताज्ञानयज्ञः इति नाम्ना साप्ताहिकस्य कार्यक्रमस्य शुभारम्भं जातम्। एतत् कार्यक्रमं 10 दिनाङ्कतः 15 दिनाङ्क पर्यन्तं चलिष्यति। अस्मिन् कार्यक्रमे प्रतिदिनं त्रयः चत्वारः वा अध्यायानां पठनं व्याख्यानं च भविष्यति। कार्यक्रमस्य उद्घाटनं प्रान्तसहमन्त्रिणा

अजयकुमारार्येण, शिवमन्दिरसमीतिप्रधानेन डी. सी. गुप्ता वर्येण दीपप्रज्वलनेन स्वस्तिवाचनेन च कृतम्। प्रथमे दिवसे पटियाला- विभाग- संयोजकः डॉ. ओमनदीपः मुख्यवक्त्रा रूपेण उपस्थितः। महोदयः भगवद्गीतायाः एकतः त्रि- अध्यायपर्यन्तं त्रयाणाम् अध्यायानां व्याख्यानं कृतवान्। स्वस्य उद्बोधने महोदयः सरलभाषाया, सुमधुररीत्या च भगवद्गीतायाः गूढान् विषयान् बोधित्वान्। प्रारम्भे गीताशिक्षणकेन्द्रस्य साधिके आशाभारद्वाजः गीताबजाजश्व त्रयाणां अध्यायानां चिन्तनां श्लोकानां पाठनं कृतवत्यौ। तदुपरान्तं पटियाला जिला सम्पर्कप्रमुखः डॉ. रविदत्तः विषयस्य उपस्थापनं कृतवान्। महोदयेन भगवद्गीतायाः पृष्ठभूमिविषये विस्तरेण उक्तम्। अस्मिन् अवसरे मक्खनलालः, छाजुरामः, राकेशकुमारः, पटियालाशिक्षणप्रमुखः डॉ. राहुलः, डॉ. रविः, इत्यादयः गणमान्याः जनाः उपस्थिताः आसन्। अस्मिन् कार्यक्रमे 50 जनाः भागं गृहीतवन्तः।

देववाणी- संस्कृतस्य प्रोत्साहनार्थं (स्कॉस्ट) जम्मूविश्वविद्यालयस्य कुलपतिना सह महन्तः रोहितशास्त्री इत्यस्य परिचर्चा

हिमसंस्कृतवार्ता:- जम्मूः। श्रीकैलखज्योतिष-वैदिक- संस्थान-ट्रस्ट इत्यस्य अध्यक्षः, राज्यपुरस्कारप्राप्तः महन्तः रोहितशास्त्री, जम्मूस्यशेर-ए-कश्मीर कृषि- विज्ञान- प्रौद्योगिकी- विश्वविद्यालयस्य (स्कॉस्ट) चट्टा इत्यस्य माननीयकुलपतिना प्रोफेसर बी. एन. त्रिपाठी वर्येण सह साक्षात्कारं कृत्वा ट्रस्ट इत्यस्य वार्षिकपत्रिकां "कर्तव्यमार्गं" इत्येनां समर्पितवान्। जम्मू- कश्मीरप्रदेशे देववाणीसंस्कृतस्य प्रचार- संरक्षण- प्रोत्साहनादिविषये तेन सह चर्चा कृतवान्। शास्त्रिमहोदयेन उक्तं यत् जम्मू-कश्मीरप्रदेशे दीर्घकालपर्यन्तं न केवलं पठन- पाठनस्य, अपि तु सम्पर्कभाषारूपेणापि संस्कृतस्य प्रयोगो जातः। अत्र बौद्धधर्मस्यापि प्रसारः पूर्वं तः आसीत्। समग्रे भारतवर्षे बौद्धधर्मस्य मुख्यतत्त्वानि पालिभाषायाम् लिखितानि, परं जम्मू- कश्मीरप्रदेशे प्रथमवारं तानि संस्कृतभाषायामेव लिखितानि। तदा भारतदेशेन सह वैदेशिका अपि शिक्षार्थिनः अत्र संस्कृताध्ययनार्थमा गच्छन्तः आसन्। शास्त्री महोदयः उक्तवान् यत् विश्वविद्यालयस्य कुलपतिः प्रोफेसर बी. एन. त्रिपाठी महोदयस्य आदर्शं मार्गदर्शने च संस्थानं निरन्तरं प्रगतिमार्गे अग्रेसरत् अस्ति। गुणवत्तायुक्तशिक्षायाश्च क्षेत्रे विश्वविद्यालयः निरन्तरम् अग्रणी भूमिकां निर्वहन्नस्ति। माननीयकुलपतिः विश्वसिति यत् मया संस्कृतस्य प्रचारप्रसाराय प्रयासः करिष्यते।

गीताजयन्त्युत्सवे संस्कृतभारतीद्वारा श्रीमद्भगवद्गीतापारायणम्

श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वादशमः अध्यायः- भक्तियोगः श्रद्धाभक्तियुक्तं पठ्यते।
कार्यक्रमस्य उद्देश्यः-
१. गीतायाः संस्कृतभाषायाः युगपत् प्रचारं समुन्नतं च कर्तुम्।
२. लोकानां गीतायाः शिक्षायां च अभ्यासे च सहभागितां प्रोत्साहयितुम्।
३. भारतीयज्ञानपरम्परायाः गभीरं संदेशं सर्वसामान्यानां गृहे गृहे च प्रचारयितुम्।
विशेषाः सूचनाः-
१. दिनाङ्कः - ११ दिसम्बर २०२४।
२. समयः - यथोपलब्धतानुसारं
३. स्थलेषु - उत्तराञ्चलप्रान्ते विविधेषु स्थानेषु।
४. कार्यक्रमे सामूहिकपाठः, गीतायाः तात्त्विकचर्चा च आयोज्यते।
अतः सर्वेभ्यः संस्कृतप्रेमिणः, गीताभक्ताः च सादरं निमन्त्रिताः सन्ति, यथेष्टं स्थानम् आगत्य अनेन पुण्यकार्ये सहभागीभवन्तु इति सहभागिनः संसूचिताः
गीताजयन्त्याः महत्त्वम्
मार्गशीर्ष- शुक्ल- एकादशी दिने गीताजयन्त्याः पावनदिवसः। अनेन दिनेन योगेश्वरः श्रीकृष्णः अर्जुनं प्रति भगवद्गीतां प्रदत्तवान् इत्येवं श्रद्धा भवति। सर्वेषां मंगलम्।
साधु! साधु! श्रीमद्भगवद्गीता जयतु। संस्कृतं च विश्वं प्रेषयतु।

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुलदीपमैन्दोला, उत्तराखण्ड।
भारतीयज्ञानपरम्परायाः च आधारभूतशास्त्रं श्रीमद्भगवद्गीता, सर्वेभ्यः प्रेरणामूलकं जीवनदर्शनं च समुपदिशति। संस्कृतभाषायाः संवर्धनाय च श्रीमद्भगवद्गीतायाः विशेषं स्थानम् अस्ति। संस्कृतभारती, या संस्था, संस्कृतभाषायाः प्रचारं च प्रसारं च गतचत्वारिंशत् वर्षेषु अनवरतं कृत्वा महत्त्वपूर्णं योगदानं ददाति। विशेषतः तस्यारेवान्तर्गतं गीताशिक्षणस्य माध्यमेन संस्कृतज्ञानस्य प्रचारः, संस्कृताभिव्यक्तेः च पुनर्जागरणं कार्यमण्डले सम्पाद्यते। गीताजयन्त्युत्सवस्य निमित्तं उत्तराञ्चलप्रान्ते संस्कृतभारतीसंस्थायाः नेतृत्वे सामूहिकगीतापारायणम् आयोज्यते। तत्र

रात्रियापने क्व शान्तिः ना

रात्रियापने क्व शान्तिः ना दिवसे प्रकाशे क्व मार्गः ना त्वां विना जीवनस्य अर्थः ना हे मुरारे! किमेषा मे यातना हे नाथ जगन्नाथ, हे नाथ जगन्नाथ, हे नाथ जगन्नाथ ----- (०१)
कृपाया धारां वर्षय हे ते ही चरणयोः शरणं देहि मे त्वां विना किमपि ना चलितः हे मुरारे! त्वं ही समर्थः हे नाथ जगन्नाथ, हे नाथ जगन्नाथ, हे नाथ जगन्नाथ ----- (०२)

त्वं ही भो जगति मे पालनकारः त्वां विना सर्वमिह गतसारः ते ही कृपातो हि नो जीवनं हे मुरारे! त्वतो हि विनिर्माणम् हे नाथ जगन्नाथ, हे नाथ जगन्नाथ, हे नाथ जगन्नाथ ----- (०३)
रचयिता- डॉ. रुरुकुमारमहापात्रः (अध्यापकः)
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ. विवेक शर्मा, जोगिन्द्रनगरम् सामान्यज्ञानम्

प्रश्नः 1. भारते सिद्धिविनायकमन्दिरम् कुत्र अस्ति?
उत्तरम् : मुम्बई (महाराष्ट्रप्रान्ते)
प्रश्नः 2. 'महाभाष्यम्' इत्यस्य रचयिता कः अस्ति?
उत्तरम् - महर्षिः पतञ्जलिः।
प्रश्नः 3. हिटलरस्य दलं कस्य नाम्ना प्रसिद्धं अस्ति?

उत्तरम्- हिटलरस्य दलं नात्सीपार्टी (Nazi Party- Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei- नेशनलसोआलिस्टिसिच डॉयचे आर्बिटरपार्टेई) नाम्ना प्रसिद्धम् अस्ति।
प्रश्नः 4. सुशी कुतः आगच्छति?
उत्तरम्- सुशी जापानदेशात् आगच्छति।
प्रश्नः 5. भारते कति राज्यानि सन्ति?
उत्तरः भारते वर्तमाने 28 राज्यानि 8 केन्द्रशासितप्रदेशाः च सन्ति।

"लौकिकन्यायकोशः" "वृक्षप्रकम्पनन्यायः"

सः अन्धः दरिद्रः अविवाहितः च आसीत्। सः कठोरं तपः कृत्वा परमेश्वरं प्रसन्नः कृतवान्। प्रसन्नः परमेश्वरः "अभीष्टं वरं वृणीष्व" इति उक्तवान्। तदा सः "राजसिंहासनम् अधिरूढान् मम पुत्रपौत्रान् द्रष्टुम् इच्छामि" इति एकं वरं प्रार्थितवान्। तस्य चातुर्येण प्रसन्नः परमेश्वरः तस्मै दृष्टि- ऐश्वर्यं सुन्दरपत्नी च दत्तवान् इति।

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर पुणे/ महाराष्ट्रम्

